

SOSYAL

Bilimler

DENEMELERİ

www.lisedestek.com adresinden
Bilgi Arşivi Yayınları Soru bankaları ile
Denemelerinin Örnek PDF'lerine,
Akıllı tahta uygulamalarına
ve diğer içeriklerine ulaşabilirsiniz.

1

BİLGİ ARŞİV YAYINLARI
KOMİSYON TARAFINDAN HAZIRLANMIŞTIR.

denesis
QR KODU OKUT
SINAV SONUÇLARINA
ANINDA ULAŞ
denesiskademi denesis.com.tr

20X25
TYT

YAZARLAR

Hülya ÖZATEŞ

Mesut KURT

Behçet ÖNDER

İsmail ÜNALDI

Zehra CEMİLOĞLU

Murat KARAGÖZ

Bahadır BOLAT

Ergün İÇÖZ

Yayın Koordinatörü

Mehmet Ali CEMİLOĞLU

Editör

Zehra CEMİLOĞLU

Sayfa Sayısı

144

Deneme Sayısı

20

Soru Sayısı

500

SOSYAL MEDYA ADRESLERİ

bilgi.arsivi.yayin

Bilgi Arşivi Yayınları

bilgirarsiviyay@gmail.com

0541 614 82 49

bilgiarsiviyayinlari

aalicemiloglu@gmail.com

0541 614 82 49

ISBN:

978-625-97936-1-0

DENEME 1

20x25

DENEME-1 KAZANIM

1.	9.1.1 İnsanlığın Hafızası Tarih	14.	10.3.4 Ahlak Felsefesinin Konusu ve Problemleri
2.	10.2.4 Balkan Fetihleri	15.	10.3.2 Bilgi Felsefesinin Konusu ve Problemleri
3.	11.2.3. Lale Devri Yenilikleri	16.	10.1.1 Allah İnancının İnsan Hayatındaki Yeri ve Önemi
4.	12.4.1. Çok Partili Hayata Geçiş Denemeleri ve Karşılaşılan Tepkiler	17.	9.2.2 İnsanın Doğası ile Din Arasındaki İlişki
5.	12.2.6 Mudanya'dan Lozan'a	18.	10.1.2 Allah'ın Varlığı ve Birliği Konusunda Akli ve Naklî Delilleri
6.	9.1.13 Türkiye'de İklim Elemanları	19.	12.5.2 Budizm'in Doğuşunu ve Gelişim Süreci
7.	10.1.6 Dış Kuvvetler – Kıyı Tipleri	20.	10.3 Din ve Hayat
8.	10.4.3 Türkiye'de Doğal Afetler	21.	11.1.3 Örnek Felsefi Metinlerden Hareketle MÖ 6. Yüzyıl-MS 2. Yüzyıl Filozoflarının Felsefi Görüşleri
9.	10.2.2 Ekonomik Faaliyetler ve Gelişmişlik	22.	11.3.2 15. Yüzyıl-17. Yüzyıl Felsefesinin Karakteristik Özellikleri
10.	10.2.1 Nüfusun Özellikleri ve Önemi	23.	10.3.4 Ahlak Felsefesinin Konusunu ve Problemleri
11.	10.1.1 Felsefenin Anlamı	24.	10.3.4 Ahlak Felsefesinin Konusunu ve Problemleri
12.	10.1.1 Felsefenin Anlamı	25.	11.1.3 Örnek Felsefi Metinlerden Hareketle MÖ 6. Yüzyıl-MS 2. Yüzyıl Filozoflarının Felsefi Görüşleri
13.	10.1.2 Felsefi Düşüncenin Özellikleri		

Bu testte sırasıyla, Tarih (1 – 5), Coğrafya (6 – 10), Felsefe (11 – 15), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (16 – 20), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe (21 – 25) alanlarına ait toplam 25 soru vardır.

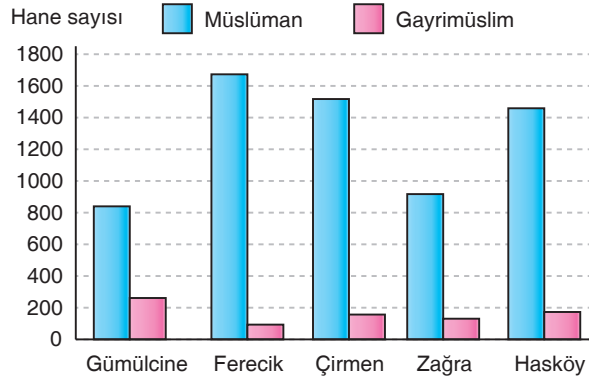
Bilgi
arsivi
YAYINLARI

1. Tarihte yaşanmış olayları inceleyen bir araştırmacı “Mısır tarihi için hiyeroglif yazısının, Mezopotamya tarihi için çivi yazısının, Orta Asya Türk tarihi için Kök Türk, Uygur ve Çin alfabelerini, Osmanlı ve Arap tarihlerinin araştırılması için Arap alfabesinin, Avrupa milletlerinin tarihi için Latin alfabesinin bilinmesi gereklidir.” demiştir.

Bu bilgilere göre aşağıdaki tarihe yardımcı bilim dallarından hangisinin önemi vurgulanmıştır?

- A) Epigrafya B) Kronoloji
C) Diplomatika D) Arkeoloji
E) Paleografya

2. Rumeli’de Osmanlı Devleti’nin ilk fetihlerinin gerçekleştiği Gümölcine, Ferecik, Çirmen, Zağra ve Hasköy kazalarında 1485-1530 tarihleri arasındaki çeşitli tahrir defterlerine göre hane sayıları verilmiştir.

Buna göre Rumeli’de Müslüman hane sayısının zamanla artmasına etki eden gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kut anlayışı B) İskân politikası
C) Şer’i hukuk D) Pençik sistemi
E) Sanayi İnkılabı

3. Hz. Osman Dönemi’nde Türkler ile Müslümanlar arasında başlayan savaşlar Emeviler Dönemi’nde devam etmiştir. Bu dönemde Orta Asya’da fetihler gerçekleşmesine rağmen Türkler arasında İslamiyet yayılmamıştır. Abbasiler Dönemi’nde ise fetih hareketleri yavaşlamasına rağmen İslamiyet bu dönemde Türkler arasında hızla yayılmıştır.

Bu bilgilere bakılarak

- I. Emeviler ümmetçiliğe dayalı bir politika izlemişlerdir.
II. İslamiyet’in Türkler arasında yayılmasında mevali anlayışından vazgeçilmesi etkili olmuştur.
III. Türkler zaman içerisinde Abbasilerin hâkimiyeti altına girmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. “Memlekette muhalif bir fırka teşkil etmek lazımdır. Böyle bir fırka vücuda gelirse mecliste tartışma daha serbest olur.”

Bu sözünden Mustafa Kemal ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Çok partili yaşamdan yana olduğuna
B) Monarşi yönetim biçimini benimsediğine
C) Ulusçuluk anlayışına önem verdiğine
D) Meclis hükûmeti sistemini öngördüğüne
E) Halkın yararı doğrultusunda çalışmalar yaptığının

5.

I. BİLGİ:

Şark Meselesi tabiri ilk defa 1815'te Viyana Kongresi'nde Rus Çarı Alexander tarafından kullanılmıştır. Bu mesele Birinci Dünya Savaşı'na kadar Osmanlı Devleti'nin topraklarına sahip olmak isteyen emperyalist güçlerin politikası olmuş ve bu güçler Sevr Antlaşması ile amaçlarına ulaşmak istemiştir.

II. BİLGİ:

1923 tarihli Lozan Barış Antlaşması ile; Mondros Ateşkes ve Sevr Antlaşmalarına dayanarak vatani işgal edilmiş, yaşama hakkı elinden alınmış bir milletin var olma mücadelesini kazandığını belgelemiştir.

Bu bilgilere göre;

- I. Yeni Türk Devleti'nin, Lozan Barış Antlaşması ile asırlık sorunları çözme gayreti içinde olduğu,
- II. Osmanlı Devleti'nin bağımsızlığının Lozan Barış Antlaşması ile ortaya konduğu,
- III. Avrupalı devletler tarafından tamamlandığı sanılan Türkleri yok etme girişiminin başarısızlığa uğradığı

İfadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6. Aşağıda Türkiye'de etkili olan bazı rüzgârların özellikleri verilmiştir.

- I. Güneyden esen bu rüzgâr; Akdeniz kıyılarında nemli ve sıcak, iç kesimlerde ise kuru ve sıcak olarak eser.
- II. Kuzeybatıdan soğuk ve kuru olarak eser. Marmara Bölgesi ile Batı Karadeniz çevresinde sıcaklık değerlerini azaltarak kar yağışına yol açar.
- III. Kuzeydoğudan esen kuru ve soğuk bir rüzgârdır. Kışın sıcaklık değerlerini azaltarak kar yağışına neden olur. Yazın ise serin ve kuru olarak eser.

Bu rüzgârlar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

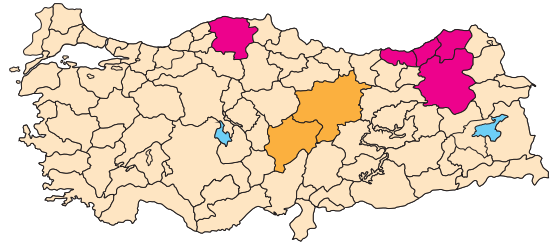
	I	II	III
A)	Kible	Karayel	Poyraz
B)	Poyraz	Karayel	Kible
C)	Kible	Poyraz	Karayel
D)	Poyraz	Kible	Karayel
E)	Karayel	Kible	Poyraz

7. Aşağıda iki farklı kıyı tipi gösterilmiştir.

Bu kıyı tiplerinin isimleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

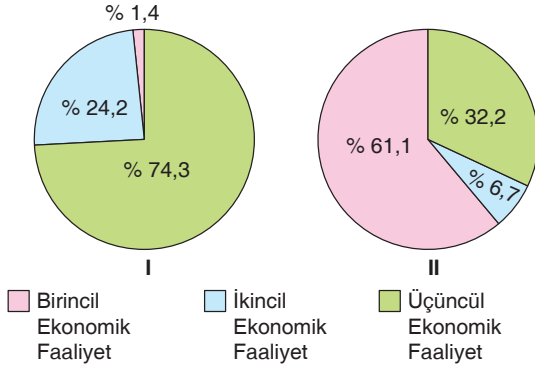
	I	II
A)	Ria	Dalmaçya
B)	Dalmaçya	Enine
C)	Fiyort	Skyer
D)	Dalmaçya	Boyuna
E)	Kalanklı	Ria

8. Türkiye'nin engebeli ve dağlık olması kütle hareketlerinin fazla olmasına neden olmuştur. Kütle hareketlerinin heyelan, toprak kayması ve kaya düşmesi gibi çeşitleri vardır.

Haritada farklı renklerle gösterilen illerde en fazla görülen kütle hareketleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Pink	Orange
A)	Heyelan	Erozyon
B)	Kaya düşmesi	Heyelan
C)	Toprak kayması	Kaya düşmesi
D)	Heyelan	Kaya düşmesi
E)	Çamur akıntısı	Toprak kayması

9. Aşağıdaki grafiklerde iki farklı ülkedeki nüfusun ekonomik faaliyet kollarına dağılımı gösterilmiştir.

Bu ülkelerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) I. ülke ham madde ithal ederken mamul madde ihraç eder.
B) II. ülke ham madde ihraç ederken mamul madde ithal eder.
C) I. ülkede sanayi ve hizmet sektörü II. ülkeye göre daha fazla gelişmiştir.
D) II. ülkede nüfus artış hızı I. ülkeye göre daha azdır.
E) I. ülkede tarımda çalışanların oranı II. ülkeye göre daha azdır.

10. Aşağıdaki tabloda nüfus artışının bazı sonuçları olumlu ve olumsuz olarak işaretlenmiştir.

	Nüfus artışının sonuçları	Olumlu	Olumsuz
I.	Mal ve hizmetlere olan talep artar.	+	
II.	İç ve dış göçler artar.		+
III.	İş gücü artar ve işçi ücretleri ucuzlar.	+	
IV.	Nüfusun temel ihtiyaçlarının karşılanması zorlaşır.		+
V.	Vergi gelirleri artar.		+

Bu tablodaki işaretlemelerin hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. İlk Çağ Yunan'da sophos (bilge) "bilgileri kendisinde bulunduran hikmet sahibi kimse" olarak bilinirdi. Ancak insanın her şeyi bilemeyeceği gerçeği karşısında "sophia" kelimesi "philia" sözcüğü ile birleştirilerek bilgiyi seven anlamına gelen "filozof"a dönüştürüldü. Filozof her şeyi bilen değil, bilgiyi ele geçirmek için uğraşan, peşinden koşan kişidir.

Bu parçaya göre "philosophia" sözcüğü ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Bilgiyi sevmek demektir.
B) Bilgi arayıcısı olmak demektir.
C) Hakikate ulaşma gayretidir.
D) Gerçeğe ulaşmış olmak demektir.
E) Bilgeliğe ulaşma çabasıdır.

12. Felsefi düşünce işe soru sormakla başlar. Sorular cevaplardan her zaman daha önemlidir. Çünkü soru sormak düşünmenin ilk basamağıdır. Bilgi, varlık, ahlak, din, siyaset, sanat, bilim alanındaki sorular felsefeye yön verir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi felsefi sorulardan biri değildir?

- A) İnsan varlığı gerçekten bilebilir mi?
B) Mars'ta yaşam var mıdır?
C) Doğru bilginin ölçütü nedir?
D) Doğru bilgi olanaklı mıdır?
E) Ahlaki eylemin amacı nedir?

13. Platon, gençliğinde yazdığı diyaloglardaki bazı fikirlerinden yaşlılık dönemindeki diyaloglarında vazgeçmiştir. Kant ise "Saf Aklın Eleştirisi" adlı eserinde metafiziğe kapıyı kapatır ancak daha sonra yazdığı kitaplarında bu kapıyı aralar. Wittgenstein da 1929'dan önceki fikirlerine, bu tarihten sonra tamamen zıt fikirler ileri sürer.

Bu parçadaki durum, felsefi düşüncenin aşağıdaki özelliklerinin hangisinden kaynaklanır?

- A) Bilimlerin ulaştığı bilgileri de kullanmasından
B) Evrene bütüncül yaklaşımla bakan bir bilgi olmasından
C) Sorularının kesin cevaplar içermemesinden
D) Daima tutarlı düşünmeye dayanmasından
E) Refleksif bir bilgi olup kendini daima yenileyebilmesinden

14. Farabi var olan her şeyin Tanrı'nın bir yansıması, ondan zorunlu bir taşmanın sonucu ortaya çıktığını ileri sürer. Tanrı özü itibarıyla akıl olduğundan ondan taşan şeyler de akılsaldır. Böyle olduğu içindir ki insan akılla gerek var olanların gerekse de Tanrı'nın bilgisine erişebilir. Doğru ve erdemli bir yaşam işte bu bilgiye uygun bir yaşam olacaktır.

Buna göre Farabi, erdemli yaşamın ilkelerini aşağıdakilerin hangisinde bulmaktadır?

- A) İnsani ilişkilerde
B) Metafizik alanda
C) Ödev duygusunda
D) Özgür eylemlerde
E) Koşulsuz buyrukta

15. Felsefede, teolojide hiçbir tanım ya da formül kesin ve değişmez değildir. Bu nedenle insanı ve dünyayı konu alan kuramların anlamları, yalnızca onların problemleri çözme potansiyellerinde aranmalıdır. Eğer bir kavram ya da formül problem çözemiyor, pratik yaşam için şöyle ya da böyle bir farklılık yaratmıyorsa o kavram ya da formülden vazgeçilmelidir.

Bu parçadaki açıklamalar aşağıdaki öğretilerden hangisine uygundur?

- A) Pragmatizm
B) Rasyonalizm
C) Pozitivizm
D) Kritisizm
E) Empirizm

16 – 20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini ya-sal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okul-ları öğrencileri/ mezunları cevaplayacaktır.

16. “Tövbe edenler, âbidler, hamdedenler, oruç tutanlar, rükû edenler, secde edenler, iyiliği emredip kötülükten sakındıranlar ve Allah'ın sınırlarını koruyanlar... İşte o müminleri müjdele. (Ne mutlu onlara)!”

(Tevbe, 112. ayet)

Bu ayette sözü edilen kişiler ile ilgili olarak aşağıda-kilerden hangisi söylenemez?

- A) Allah'a (c.c.) kulluk ve ibadet edenlerdir.
B) Allah'ın (c.c.) emirlerini içtenlikle yerine getirenlerdir.
C) Bütün varlığıyla yaratıcıya yönelen kişilerdir.
D) İslâm dininin gereklerini gerçek anlamıyla yaşayan-lardır.
E) İbadet edilmeye layık olan kişilerdir.

17. İnanan insanlar Allah'a (c.c.) karşı kulluk görevlerini yerine getirmeye çalıştıkları gibi insanlık için de daima faydalı olmaya gayret ederler.

- I. “Onlar ki bollukta da darlıkta da Allah için harcarlar; öfkelerini yutarlar ve insanları affederler...”
(Âl-i İmrân, 134. ayet)
II. “İman edip iyi işler yapan, namaz kılan ve zekât ve-renler var ya, onların mükâfatları Rableri katında-dır...” (Bakara, 277. ayet)
III. “İman etmedikçe cennete giremezsiniz, birbirinizi sev-medikçe de iman etmiş olmazsınız.” (Hadisi şerif)

Buna göre numaralanmış hadisi şerif ve ayetlerden hangileri bu konu ile ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

18. Dünya'mız Güneş'e şu anki durumundan daha yakın olsaydı aşırı sıcaktan dolayı yaşam mümkün olmayacaktı. Eğer daha uzak olsaydı bu sefer de çok soğuk olacağı için yaşam mümkün olmayacaktı. Jüpiter'in bizim gezegenimize olan uzaklığı ve büyüklüğü Dünya'mızdaki canlılığın yaşanabilir bir seviyede olması için ideal uzaklıkta ve büyüklüktedir. Eğer Jüpiter şu anki konumunda ve büyüklüğünde olmasaydı Dünya'mız meteor yağmurlarına karşı bu kadar güvenli olmazdı. Ayrıca mevcut yörüngemiz de değişirdi.

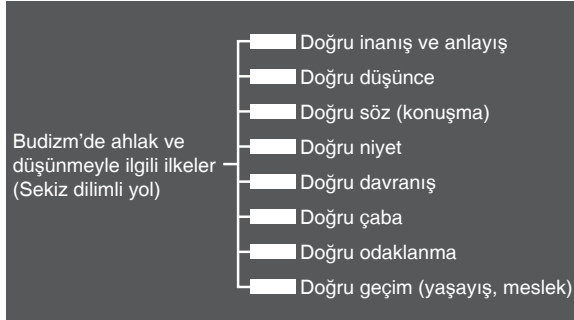
Bu bilgilere göre,

- I. Evrendeki her şey bir düzenin parçasıdır.
- II. Allah'ın (c.c.) yarattığı her canlı tesadüf eseri yaratılmıştır.
- III. Allah (c.c.) evrendeki her şeyi planlı olarak yaratmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

19.

Bu tablodaki bilgilere göre Budizm'in;

- I. ahlaki ilkeler,
- II. hümanizm kavramı,
- III. erdemli olmanın faziletleri

durumlarından hangilerine önem verdiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

20. "Şüphesiz ki Allah katında canlıların en kötüsü düşünmeyen sağır ve dilsizlerdir."

(Enfal, 22. ayet)

Bu ayet aşağıdaki zarûrâtı diniyyeden hangisi ile ilgilidir?

- A) Dinin korunması
B) Neslin korunması
C) Malın korunması
D) Aklın korunması
E) Canın korunması

21 – 25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. Herakleitos için varlığın temel unsuru "ateş"tir. Her şey ateşten gelmiş ve yine ateşe dönecektir. O, her şeyin olduğu şeyden aslına döndüğünü ve bu değişimin belli bir ilkeye göre olduğunu iddia eder. Hiçbir şey evrendeki yasadan bağımsız hareket edemez. Herakleitos bu yasa "akıl" anlamına gelen "logos" adını verir.

Bu parçaya göre Herakleitos aşağıdakilerden hangisini savunmaktadır?

- A) Arkhe statik bir yapıdadır.
B) Var olan her şey bir gün yok olacaktır.
C) Varlık değişme sürecine dayanan oluştur.
D) Varlığın özünü oluşturan yasa bilinemez.
E) Varlık bir maddeye indirgenemez.

22. Her insan kendisinde bütün bir insanlık koşulunu taşımaktadır. Bu açıdan insanlar şuna ikna olmuştur: “Birisinin kendisine yararlı olduğu kanıtlanan herhangi bir şey bir başkası için de yararlı olarak görülebilir.” Montaigne’e göre yeryüzünde itiraz götürmez bir düşünce yoktur. Bu yüzden mutlu olmak isteyen kişi kendisini hiçbir görüşe bağlamamalı, sürekli araştırma ve keşfetme durumu içinde olmayı, insanı özel olarak incelemeyi tercih etmelidir.

Bu parçada söz edilen 15 - 17. yüzyılda geçerli olan yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kartezyen felsefe
- B) Hümanizm
- C) Bilimsel yöntem
- D) Hukuk felsefesi
- E) Rasyonalizm

23. • Öyle davran ki eylemine ölçü olarak aldığın ilkeyi herkes için geçerli bir yasa olarak isteyebilesin.
- Öyle davran ki eylemlerinde insan basit bir araç değil başlı başına bir amaç olarak ortaya çıksın.
 - Öyle davran ki insan istenci kendisini bir yasa koyucu gibi hissetsin.

Kant bu ilkeleriyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) İnsan özgürce verdiği kararlarının sorumluluğunu üstlenmelidir.
- B) İnsan eylemleri ben sevgisiyle belirlenmiştir.
- C) Erdemli olmak bilgi sahibi olmakla mümkündür.
- D) Evrensel ahlak yasası mümkün değildir.
- E) Ahlak kuralları egoyu tatmin etmektedir.

24. Nietzsche “Böyle Buyurdu Zerdüş” adlı eserinde “Zayıf insanlar ahlaksızdırlar. Kurnaz ve bencildirler. Onları köle yapan her şey onlar için değerlidir. Mutluluk ve erdemleri de, saf kan aptallıktır. Onlar kendilerine acı verebileceğinden korktukları insanları seviyormuş gibi yaparlar. Böylece kendi değersiz bedenlerini garanti altına almak isterler. Onların erdemleri korkaklık, yalancılık ve bencilliktir. Sürekli ‘Evet efendim, sepet efendim’ derler. İşte üstün insan olmaya engel olan bu solucanlar sürüsü, insanlığın en büyük düşmanıdır.” demiştir.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahlak yasaları insanı mutlu kılar.
- B) Bilgi insanı erdemli davranışa yöneltir.
- C) Evrensel ahlak yasasının ölçütü sezgidir.
- D) İnsan iyiyi değil faydalı olanı aramalıdır.
- E) Üstün insanlar ahlaklı olmak durumunda değildir.

25. O, değer yargılarına körü körüne inanmanın yanlışlığını halka gösterdi. Bunun için de ironi ve maiotik olmak üzere iki yöntemden yararlandı. Ironi (alay) ile bir şey bildiğini sanan kimseyi sorgulayarak ona gerçekte bir şey bilmediğini gösterirdi. Maiotik (düşünce doğurtma) ile de bir konuda bir şey bilmediğini sanan kimseye yönelttiği sorular ve aldığı yanıtlarla o kimsenin aslında çok şey bildiğini kanıtlardı.

Bu parçada söz edilen filozof aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aristoteles
- B) Platon
- C) Sokrates
- D) Protagoras
- E) Pyrrhon

1	A	B	C	D	E	16	A	B	C	D	E
2	A	B	C	D	E	17	A	B	C	D	E
3	A	B	C	D	E	18	A	B	C	D	E
4	A	B	C	D	E	19	A	B	C	D	E
5	A	B	C	D	E	20	A	B	C	D	E
6	A	B	C	D	E	21	A	B	C	D	E
7	A	B	C	D	E	22	A	B	C	D	E
8	A	B	C	D	E	23	A	B	C	D	E
9	A	B	C	D	E	24	A	B	C	D	E
10	A	B	C	D	E	25	A	B	C	D	E
11	A	B	C	D	E	26	A	B	C	D	E
12	A	B	C	D	E	27	A	B	C	D	E
13	A	B	C	D	E	28	A	B	C	D	E
14	A	B	C	D	E	29	A	B	C	D	E
15	A	B	C	D	E	30	A	B	C	D	E

DENEME 2

20x25

DENEME-2 KAZANIM

1.	9.1.1 İnsanlığın Hafızası Tarih	14.	10.3.5 Din Felsefesinin Konusunu ve Soruları
2.	12.3.4 Türk Medeni Kanunu	15.	10.3.3 Bilim Felsefesinin Konusunu ve Problemleri
3.	11.2.1 Avrupa'da Değişim Çağı	16.	9.1.2 İslam İnancında İmanın Mahiyeti
4.	10.5.7 Karaların ve Denizlerin Hâkimi	17.	10.4.3 İslam Ahlakında Yerilen Bazı Davranışların Ayet ve Hadislerle Açıklanması
5.	12.1.3 Savaş Sona Eerken	18.	10.1.5 İnsanın Allah ile İrtibat Yolları
6.	9.1.11 İklim Elemanları Rüzgârların Özellikleri	19.	12.1.4 Müslümanların Bilim Alanında Yaptığı Özgün Çalışmalar
7.	9.1.12 Yeryüzündeki İklim Tipleri	20.	9.1 Bilgi ve İnanç
8.	10.1.8 Türkiye'nin Ana Yerşekilleri	21.	10.3.3 Bilim Felsefesinin Konusunu ve Problemleri
9.	9.1.5 Koordinat Sistemi	22.	11.3.3 Örnek Felsefi Metinlerden Hareketle 15. Yüzyıl-17. Yüzyıl Filozoflarının Felsefi Görüşleri
10.	9.1.4 Dünya'nın Şekli ve Hareketleri	23.	10.3.7 Sanat Felsefesinin Konusunu ve Problemleri
11.	11.1.3 Örnek Felsefi Metinlerden Hareketle MÖ 6. Yüzyıl-MS 2. Yüzyıl Filozoflarının Felsefi Görüşleri	24.	10.3.1 Varlık Felsefesinin Konusunu ve Problemleri
12.	10.1.2 Felsefi Düşüncenin Özellikleri	25.	11.4.2 18. yüzyıl -19. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.
13.	10.1.1 Felsefenin Anlamı		

Bu testte sırasıyla, Tarih (1 – 5), Coğrafya (6 – 10), Felsefe (11 – 15), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (16 – 20), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe (21 – 25) alanlarına ait toplam 25 soru vardır.

1. Amerikalı tarihçi Turner, tarihi “Geçmişten bize ulaşan, günümüzde ortaya çıkan tenkitçi ve yorumcu bir anlayışla incelenen kalıntılar” şeklinde tanımlamıştır.

Bu tanıma göre;

- I. tarihte mutlak ve kesin bilginin olmadığı,
- II. tarihsel bilginin, değişebilme özelliğine sahip olduğu,
- III. tarihte neden sonuç ilişkisinin kurulmasının gerektiği

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. İnsan hak ve özgürlüklerine saygılı olmak, insanın doğuştan sahip olduğu imkânları geliştirmek ve korumak devletin görevidir. Aşağıda bu bilgi ile ilgili bir gazete haberine yer verilmiştir.

Devlet, Aydın’da 82 Çocuğa Sahip Çıktı

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Aydın İl Müdürlüğünce 2016 yılı içerisinde 82 çocuk koruma altına alındı.

Bu bilgi ve gazete haberi, Türkiye Cumhuriyeti’nin ilk yıllarında gerçekleştirilen aşağıdaki inkılap hareketlerinden hangisiyle doğrudan ilişkilendirilebilir?

- A) Şeriye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması
B) Halifeliğin kaldırılması
C) Medeni Kanun’un kabul edilmesi
D) Türk Tarih Kurumunun kurulması
E) Kabotaj Kanunu’nun kabul edilmesi

3. Haçlı Seferleri’nin yapılmasında;

- Hristiyanlarca kutsal sayılan Kudüs’ün Müslümanlardan geri alınmak istenmesi,
- soyluların doğuda geniş toprakları ele geçirmek istemeleri,
- ağır vergiler altında ezilen köylülerin zengin olmak istemeleri etkili olmuştur.

Bu bilgilere bakılarak Haçlı Seferleri’nin yapılmasında aşağıdaki alanlardan hangisindeki gelişmelerin etkili olduğu söylenemez?

- A) Din B) Hukuk C) Ekonomi
D) Sosyal E) Siyasi

4. Osmanlı Devleti’nde XV ve XVI. yüzyıllarda meydana gelen;

- Akkoyunlu hükümdarı Uzun Hasan’ın Anadolu’yu ele geçirmek istemesi,
- II. Beyazid’e karşı çıkardığı ayaklanmada başarısız olan Cem Sultan’ın Avrupa’ya sığınması,
- siyasal hedeflerine ulaşmak isteyen Safevi hükümdarı Şah İsmail’in Anadolu’da Şiilik propagandası yapması

gelişmelerinin ortak sonucu olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Batıda yapılan fetih hareketlerinin olumsuz yönde etkilenmesi
B) Osmanlı ordusunun aynı anda birden çok devletle savaşmak zorunda kalması
C) Avrupalı devletlerin Osmanlı Devleti üzerine Haçlı Seferleri düzenlemesi
D) Devletin teşkilatlandırılması alanındaki çalışmalara hız verilmesi
E) Osmanlı Devleti’nin tüm Müslümanları siyasi birliği altında toplaması

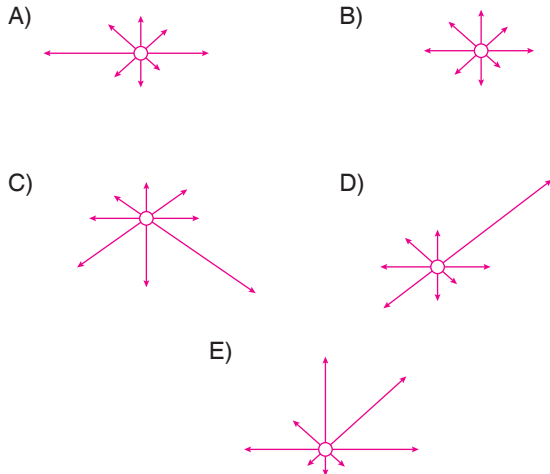
5. Aşağıda Birinci Dünya Savaşı'nın sonuçlarından bazıları verilmiştir.
- Şehirler yakılıp yıkılmış, büyük ekonomik kayıplar yaşanmış ve milyonlarca insan hayatını kaybetmiştir.
 - İmparatorlukların yıkılmasıyla yeni devletler ortaya çıkmıştır. (Estonya, Letonya, Litvanya, Macaristan, Polonya, Yugoslavya)
 - Tanklar, kimyasal silahlar ve denizaltılar ilk kez kullanılmıştır.
 - Yenilen devletlerle şartları oldukça ağır antlaşmalar imzalanmış, milliyet prensibine dikkat edilmemiş bu durum İkinci Dünya Savaşı'na neden olmuştur.

Bu bilgilere göre Birinci Dünya Savaşı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

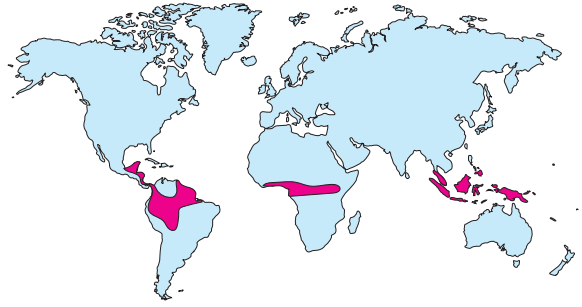
- A) Avrupa'nın mevcut siyasi haritasının değişmesine neden olmuştur.
- B) Çok uluslu imparatorlukların yıkılmasına sebep olmuştur.
- C) Yeni birçok millî devletin kurulmasına ortam hazırlamıştır.
- D) Etki ve tahrip gücü yüksek birçok silah kullanılmıştır.
- E) Diplomatik görüşmelerin ve kalıcı barışın sağlanmasına etki etmiştir.

6. Hava kütleleri, yer şekillerinin uzanış yönüne göre hareket eder. Bu hareket sırasında yeryüzü şekillerine çarparak yön değiştirirler. Rüzgârın bir yöndeki esme sayısına rüzgârın esme sıklığı (frekansı) denir. Rüzgârların esiş sıklıkları rüzgârgülü diyagramları ile gösterilir.

Buna göre aşağıda rüzgârgülü diyagramları verilen merkezlerin hangisinde yeryüzü şekillerinin en sade olduğu söylenebilir?

7. Aşağıdaki haritada bir iklim tipinin dünyadaki dağılışı alanları gösterilmiştir.

Bu iklim tipinin özellikleri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Her mevsim yağışlıdır.
- B) Günlük ve yıllık sıcaklık farkı çok azdır.
- C) Amazon ve Kongo havzalarında, Gine Körfezi kıyılarında, Malezya ve Endonezya'da etkili olur.
- D) Bitki örtüsü kışın yaprak döken geniş yapraklı ormanlardır.
- E) Yağışlar yükselim yağışları şeklinde gerçekleşir.

8. Aşağıdaki haritada bazı ovalar gösterilmiştir.

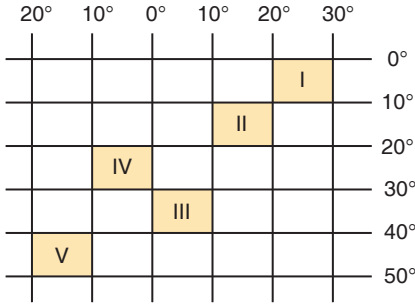
Bu ovaların ortak özellikleri arasında;

- I. akarsular tarafından oluşturulmuş olmaları,
- II. alüvyonların kara üzerinde birikmesiyle oluşmuş olmaları,
- III. aynı iklim bölgesinde yer almaları,
- IV. fiziki haritalarda aynı renkle gösterilmeleri

durumlarından hangileri vardır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
- D) II ve IV E) III ve IV

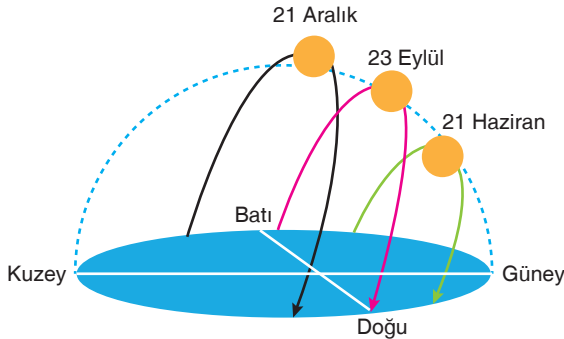
9. Aşağıdaki koordinat sisteminde beş bölgenin konumları gösterilmiştir.

Bu bölgelerle ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenemez?

- A) Yerel saatin en ileri olduğu bölge I. bölge iken en geri olduğu bölge V. bölgedir.
B) En fazla meridyenin geçtiği bölge V. bölgedir.
C) III. bölgeden IV. bölgeye geçildiğinde günler bir gün geri alınır.
D) I. bölgenin en batısı ile V. bölgenin en doğusu arasında 2 saat yerel saat farkı vardır.
E) Bütün bölgelerin izdüşüm alanları birbirinden farklıdır.

10. Aşağıdaki görselde güneş ışınlarının bir merkeze belirli tarihlerdeki geliş açısı gösterilmiştir.

Bu merkezle ilgili,

- I. Güney Yarım Küre'de yer alır.
II. Oğlak Dönencesi ile Ekvator arasındadır.
III. 21 Aralık tarihinde en uzun gündüzü yaşar.

yargılarından hangilerine kesinlikle ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

11. Thales'e göre evrende var olan tüm varlıklar sudan meydana gelmekte ve yine suya dönüşmektedir. Anaksimandros için ise böyle bir teori kabul edilemez. Çünkü evrende varolan birçok çeşitli varlık sınırlı özelliklere sahip sudan meydana gelemez. Örneğin yanıcı olan ateş sudan oluşamaz çünkü su ateşi söndürür. İşte bu nedenlerle Anaksimandros varlığın ana maddesi olarak ayrımlaşmamış sonsuz sınırsız anlamına gelen "aperion"u ana madde olarak kabul etmiştir.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Thales varlığın ana maddesi olarak suyu kabul etmiştir.
B) Filozoflar arkhe için farklı görüşler ileri sürmüşlerdir.
C) Anaksimandros Thales'in görüşünü eleştirmiştir.
D) Filozoflar birbirlerinin düşüncelerini desteklemek zordur.
E) Anaksimandros evrenin temeline soyut varlığı almıştır.

12. Jasper'e göre "Felsefe yolda olmaktır.", Kant'a göre "Felsefe değil, felsefe yapmak öğrenilir.". Bu düşünürler felsefi düşüncede düşünme yöntemlerinin önemli olduğunu ve neye nasıl yönelinmesi gerektiğine değinmişlerdir. Felsefe düşüncenin dipsiz kuyularında yola çıkmaktır ve hiçbir zaman sona ulaşmamaktadır.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılabılır?

- A) Filozofun soruları problemlerin çözülmesine ışık tutar.
B) Felsefi düşüncede bilgiyi aramak amaçtır.
C) Felsefi düşünce geçmiş bilgi birikiminden beslenir.
D) Felsefi sorular öze dönük sorulardır.
E) Felsefi düşünce yaşanan dönemden bağımsız değildir.

13. İnsanda doğa, toplum ve bireyi tanıma isteğinin olması onlar hakkında zihinsel düşüncü doğurmuştur. İlk insanlar doğa karşısında yetersizliğini, onu bilme ve tanımayla aşmaya çalışmışlardır. Bunu yaparken de köklü bir değişime giderek bilgisizliğe savaş açmış, her şeyi bilme, bilmediklerini öğrenme ve dolayısıyla da bilgi sevgisi anlamına gelen felsefeye yönelmişlerdir.

Bu parçaya göre felsefenin ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Refah düzeyinin artması
B) Varolanları bilme ve anlama arzusu
C) Özgür düşünmenin olması
D) İnanç ve mitolojilerin hâkim olması
E) Kültürel etkileşimin olması

14. Spencer'a göre, anlığın dışında kalan Tanrı, varlık, varlığın özü, temeli, anlamı gibi metafizik sorular bilinemez, yanıtlanamaz. Duyu organları tarafından algılanan birçok şey illüzyon sanılabilir. Ya da tam tersi birçok göz yanılgısı, gerçek olarak kabul edilebilir. Bu nedenle "Tanrı var mı?" ya da "Evrenden önce ne vardı?" gibi sorulara cevap verilemez.

Spencer'ın bu görüşlerine göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tanrı ve evren özdeşdir.
- B) Tanrı en yetkin varlıktır.
- C) Evrendeki düzen Tanrı'nın varlığının kanıtıdır.
- D) Tanrı'nın varlığı da yokluğu da bilinemez.
- E) Tanrı vardır ancak evrene müdahale etmez.

- 15 "Bilinende sınır vardır, bilinmeyende yoktur. İnsan akli, anlaşılmazlığın engin okyanusunda barınacak bir ada bulur. Her kuşağa düşen iş, bu okyanustaki adaya biraz daha toprak katarak büyümektir."

Buna göre Huxley görüşleriyle bilimin aşağıdaki özelliklerinden hangisine vurgu yapmıştır?

- A) Evrensel olma
- B) Birikimli olarak ilerleme
- C) Olgusal olanı ele alma
- D) Objektif olma
- E) Determinist olma

16 – 20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/ mezunları cevaplayacaktır.

16. Halit Rebbi anlatıyor:

— Bir gün büyük bir mecliste idim. Yanımdakiler bir adamı çekiştirmeye başladılar. Kendilerine engel oldum. Bunun üzerine o adamı bırakıp başka bir adamı dillerine dolamaya başladılar. Bir süre sonra da ilk adama döndüklerinde bir konuda ben de onların dedikodularına katıldım. O gece yatınca şöyle bir rüya gördüm. Uzun boylu ve kara yüzlü bir adam yanıma geldi. Elindeki bir tabakta bir parça domuz eti vardı. Bana "bunu ye" dedi. Kendisine "Domuz eti mi yiyeceğim? Vallahi yemem onu." dedim. Bunun üzerine adam beni ağır bir dille azarlayarak "Ama bundan daha kötüsünü yedin." dedi ve arkasından o domuz etini ağzıma tıkamaya başladı. O arada uyanıverdim. Vallahi, otuz veya kırk güne kadar ağzıma koyduğum her lokmada o etin pis kokusunu duymuştum.

Bu hikâyede vurgulanmak istenen İslam'ın yermiş olduğu davranış aşağıdaki ayet ve hadislerin hangisinde geçmektedir?

- A) "... Birbirinizin gıybetini yapmayın; herhangi biriniz, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? Bak bundan tiksindiniz!..."
(Hucurat, 12. ayet)
- B) "...Ana babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaş, yolcuya, elinizin altındakilere iyilik edin..."
(Nisâ, 36. ayet)
- C) "Komşusu aç olup da karnını doyuran kimse, mümin değildir."
(Hadis-i şerif)
- D) "Nihayet o gün (dünyada yararlandığınız) nimetlerden elbette hesaba çekileceksiniz."
(Tekasür, 8. ayet)
- E) "Rabbin, kendisinden başkasına asla ibadet etmenizi, anaya babaya iyi davranmanızı kesin olarak emretti. Eğer onlardan biri, ya da her ikisi senin yanında ihtiyarlık çağına ulaşırsa sakın onlara 'Öf!' bile deme; onları azarlama, onlara tatlı ve güzel söz söyle."
(İsra, 23. ayet)

17. İslam dini tevhid inancına dayanmaktadır. Tevhid, bir ve tek olmak, birlemek gibi anlamlara gelir. Yüce Allah'ın varlığını ve birliğini kabul edip O'nu tek ve eşsiz yaratıcı olarak kabul etmek tevhid kavramıyla ifade edilir. Kur'an-ı Kerim bütün peygamberlerin tebliğ ettiği inanç esaslarının temelinde tevhid inancı olduğunu ifade etmektedir.

Buna göre aşağıdaki ayetlerden hangisinin tevhid inancı ile ilgili olduğu söylenemez?

- A) "Senden önce gönderdiğimiz bütün peygamberlere, 'Şüphesiz, benden başka hiçbir ilah yoktur. Öyleyse bana ibadet edin.' diye vahyetmişizdir."
(Enbiyâ, 25. ayet)
- B) "...O'nun benzeri hiçbir şey yoktur. O iştir, görendir."
(Şûra, 11. ayet)
- C) "Sizin ilâhınız tek bir ilâh'tır; O'ndan başka ilâh yoktur; O, Rahman'dır, Rahim'dir (bağışlayan ve esirgeyendir)."
(Bakara, 163. ayet)
- D) De ki: "Allah doğru söyledi. Öyleyse Allah'ı bir tanıyan (Hanif)ler olarak İbrahim'in dinine uyun. O, müşriklerden değildir."
(Âl-i İmrân, 95. ayet)
- E) "Dinde zorlama (ve baskı) yoktur. Şüphesiz, doğruluk (rüşd) sapıklıktan apaçık ayrılmıştır."
(Bakara, 256. ayet)

18. İslam dininde duaya büyük önem verilir. (I) İnsan istediği zaman ve içinden nasıl gelirse öyle dua edebilir. (II) Hz. Peygamber'e (s.a.v.) salavat getirmeli ve istediğimiz zaman sadece kendimiz için değil aile, arkadaş ve tüm Müslümanlar için dua etmeliyiz. (III) Dua, Allah (c.c.) ile kul arasında arada herhangi bir aracıya ihtiyaç duymadan gerçekleşir. (IV) Duada önemli olan kişinin samimi ve içten bir tavır sergilemesidir. Kişi duasında samimi olduğu sürece Allah (c.c.) kulunun duasına mutlaka karşılık verir. (V) Bazen duasını olduğu gibi kabul edip ona dünyada verir bazen de duasını kabul edip ahirete saklar veya kulunu bir kötülükten kurtarır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine vurgu yapılmıştır?

- A) Dua etmeden önce abdest alınması gerektiğine
B) Dua eden kişinin her isteğinin kabul edileceğine
C) Bireyin, her zaman ve her yerde dua edebileceği
D) Tüm dualarda belli kelime ve usullerin olduğuna
E) Dua eden kişinin her zaman mutlu olduğuna

19. Harizmî, sibernetiğin ilk adımlarını atmış ve ilk robotu yapıp çalıştırmıştır. Tasarladığı otomatik makinelerden bazıları şunlardır: Fil saati, otomatik çalışan su makinesi, kandil saati, saz çalan robot, masa makinesi, abdest otomatı, pompa otomatı, otomatik içecek dolum makinesi.

Bu bilgilere göre Harizmî'nin aşağıdaki alanlardan hangisiyle ilgili faaliyetlerde bulunduğu söylenebilir?

- A) Edebiyat
B) Kimya
C) Coğrafya
D) Fizik
E) Kimya

20. Allah, Âdem'e bütün varlıkların isimlerini öğretti. Sonra onları meleklerle göstererek "Eğer doğru söyleyenler iseniz haydi bana bunların isimlerini bildirin." dedi. Melekler, "Seni bütün eksikliklerden uzak tutarız. Senin bize öğrettiklerinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Şüphesiz her şeyi hakkıyla bilen, her şeyi hikmetle yapan sensin." dediler.

(Bakara, 31 ve 32. ayetler)

Bu ayetlere göre,

- I. İnsanın bilen ve öğrenen bir varlık olduğuna işaret edilmiştir.
II. Bilginin kaynağının, insana bilmediklerini öğreten ve her şeyi bilen yüce Allah olduğu dile getirilmiştir.
III. Meleklerin, nurdan yaratılan varlıklar olduklarına vurgu yapılmıştır.

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III